

Letnik I.

v lažnjivi obleki.

Štev. 16.

Izhaja v mesecu dvakrat, kedar ga je volja. — Veljá celo leto 2 gold. 40 kr., pol leta 1 gold. 20 kr.

Nova liberalna postava, veljavna za celo Dežmanijo.

Na ušesa liberalnega ministerstva v Blatni vasi butajo neprenehoma pritožbe sitnežev, kateri ne pripoznajo, da je sedanja dōba v resnici svobodna ali liberalna. Ministerstvo, katero skrbi za vsako živalico, katero je celō dva policaja postavilo v Blatno vas, da zamorejo po noči miši in podgane se sprehajati brez nevarnosti po tlaku, je oziroma na to godrnjanje izkovalo sledečo postavo:

§. 1.

Vsako dete se po nalašč odločeni komisiji precej po rojstvu vpraša, kateri jezik da govori, da se zapiše potem po odgovoru in lastni volji med Nemce ali Slovence.

§. 2.

Da se v šolah niti tistim, ki hočejo imeti slovenske, niti tudi onim, ki želijo nemške, ne godi nikakoršna sila, se bo učilo molčē.

§. 3.

Da se v uradnih in pisarnicah ne godi nikomur sila, smē vsak Slovenec zahtevati slovenske dōpise, vsak uradnik pa delati nemške.

§. 4.

Tabori se smejo snovati brez ovire in vlada jih smē prepovedovati, kedar ji je všeč. „Sokolu“ so dopuščeni izleti kamorkoli bodi, le iz Ljubljane ne.

§. 5.

Misel je vsaka prosta, tudi jezik se ne bo nikomur priklenil ali odrezal. Taborske svetinje nositi, „živijo“ kričati itd. je dopuščeno, in postavljeni so po vseh voglih policaji, kateri imajo „živio“-klice varno spremljevati. Beseda „nemškutar“ ni razžaljliva za Slovence, komur pa ni všeč, jo smē plačati s klofuto.

§. 6.

Ako se komu v tem obziru godi krivica, se smē pritožiti na višem mestu, če misli, da mu bo pritožba pomagala in če je cena papirja nizka.

§. 7.

Napravijo se dobrodelni samostani (kloštri), v katerih je stanovanje in vsa postrežba zastonj. Namenjeni so:

1. Slovincem sploh;
2. slovenskim pisateljem posebno.

Pogoji, po katerih se prebivalci sprejemajo, so:

- a) Pijanost od slovanske ideje;
- b) spricalo sposobnosti, katero se zadobi pri deželni sodniji, ako pisatelj ne piše svobodno, to je, ako njegovi članki ne pojō slave konšt. ministerstvu in ne hvalisajo modrih, liberalnih naprav. Ker so te hiše prostorne, se sme pisati, je komu ljubo.

§. 8.

Časniki slovenski se ne smejo preganjati in zapirati, temveč le — vredniki.

§. 9.

Zastopniki ljudstva smejo brez straha govoriti za narodne pravice, saj je Avstrija velika in Dunaj daleč, toraj ne bo noben minister oglušil.

§. 10.

Slovenščine do dobrega zmožen uradnik se postavi med Nemce, da se nauči tudi nemščine.

§. 11.

Vstanovijo se konšt. društva, v katerih smejo tudi Slovenci zabavljati in prazno slamo mlatiti. Tudi se smē iti ko Turniček I., II. in III. vsak na Dunaj blamirat.

§. 12.

Teh postav držati se ni nihče prisiljen. Saj bo pazila policija, da se spolnujejo.

Iz slovenske sodnijske dvorane.

Obsojene so zavoljo različnih pregreškov, prestopkov itd. sledeče osebe:

Gospod pl. Dragotin Wurzbach, deželnega zbora predsednik, deželni glavar itd., zavoljo javnega mučenja slovenskega jezika in kvarjenja slovenskih besed na dve leti slovenske abecednice in 5 let slovenske gramatike;

gosp. dr. Klun, kateri se je hotel brez vzroka odpovedati deželnemu in državnemu poslanstvu, zavoljo sumljivega vedenja na tri mesece težke seje, privezan na stol deželnega poslanca;

gosp. Kromar, deželni poslanec, se ima spremeniti dve leti v paragraf, kateri se bo pribil na vrata sobe deželnih poslancev.

V preiskavi, deloma v preiskavnem zaporu so: Minister Giskra, sumljiv, da skrivaj se vdeležuje slovenski opoziciji in daje skrivno podporo „Brenceljnu“;

gosp. Dragotin Dežman navadno „Tagblatt“, zavoljo kaljenja javnega miru, ker piše razdražljive članke po noči;

Tone Slovenec, zasačen, ko je po noči, gredé memo Dežmanove hiše, glasno kihnil — zavoljo poskušene umorstva;

vsi slovenski poslanci, kateri so se zbrali 3. t. m. v Ljubljani, zavoljo hudodelstva zarotovanja in izdajanja Avstrije in zavoljo nedopuščene skupščine, kajti zbirališče za Slovence je le na Žabjeku;

deželna sodnija zavoljo sumljivo svobodnih misel, ker je pustila izfrčati „Brenceljna“.

Program seje dež. zbora,

ako bo po Kromer-jevem nasvetu presojeval vložene slovenske igre.

1. Branje žaloigre „Renegat ali mož z grabljami“. Razdeljene so ob enem med posamezne udeležnike.

2. Tretji del ljudske igre: „Kos kruha“. Da si bo vsak bolj živo predstavljal predmet igre, bosta sedela v odboru dva pekovska fanta s koši.

3. Prvi del slovenske operete: „Na Žabjek!“ Da bodo gg. poslanci imeli priložnost, presojevati tudi godbo, bo skladatelj oponašal žabe, ki v Ljubljani na večer ragljajo.

4. Odlomek iz šaloigre: „Naši nemškutarji“. Ker je vtisk te igre odvisen od obleke smešnika (komikarja), bo poročevalec gospod Dežman prišel oblečen ko harlekin.

5. Nekaj prizorov iz komične igre: „Verfassungstag“ z gromom, bliskom, bengaličnim ognjem in drugo ropotijo.

6. Konec komične igre: „Na Janjčah“. Ker se je izpraznila dvorana za tek, bodo gg. poslanci sedeli v od stropa visečih koših.

7. Črtica za eno osebo: „\$\$\$\$“. To šalo bo predstavljal slavnemu zboru sam pisatelj gosp. Kromar, kateri bo stal zavoljo večje gibljivosti ves na škarpicah.

8. Volitev novih poslušalcev.

9. Volitev šepetalca (suflerja).

Besede očeta svojemu sinu.

Moj sin! Bliža se mi zadnja ura, v kateri pridejo navadno tudi bolj zabitemu človeku dobre misli, tedaj slušaj jih, da se ti bo dobro godilo v Dežmaniji in ti ne bo treba hrustati ričeta na Žabjeku.

Imej moje nauke vedno pred očmi in navadne fraze na jeziku, da postaneš imeniten ko Dežman in moder ko dr. Jug.

Bodi marljiv telovadec in skušaj v teku dohajati zajce, kajti ako prideš na Janjče, te bojo hitre noge rešile.

Ako srečaš na cesti koga v fraku ali pinji, se odkri in ponižno prikloni, kajti ni ti znano, če ni renegat ali špicelj.

Če te povabi sodnija pred sodbo, pojdi rajši brž na Žabjek, da si prihraniš nepotrebna pota.

Ako slišiš od daleč lajanje, se podvizaj, da odtečeš, kajti brž ko ne ti je Slovenec za petami.

Ako te izvolijo nemškutarji ali vlada kandidata za deželni zbor, bodi vesel, ako vjameš le 3 glasove.

Če pa bi se pripetilo, da bi bil vkljub temu izvoljen v mestni ali deželni zbor, pridruži se vrsti nemškutarjev in bodi pripravljen vsaki dan, kajti ne veš, kedaj ti bo priletel kak red na suknjo.

Storjene obljube pozabi, da ti jih ne bo treba splonovati.

Sicer pa spoštuj vse, kar se vklanja „prokletim grabljam“, kajti ne pozabi stare, resnične besede, ktera se je vnovič skazala po dr. Klunu: „In hoc signo Vincenc — hofrat“.

Pesnik in Vila.

(V dež. zboru.)

Pesnik. Povej mi, o Vila, kdo neki je un',
Pri peči potuhnjen, ko žid al' vohun?

Vila. Ta je Kljun!

Pesnik. Zakaj je na levi kopita pobral,
Nemškutarsko desno za družno si zbral?

Vila. Se je zbal!

Pesnik. In uno strašilo, ki v grbasti kož'
Pušice najrajši v duhovščino prož'?

Vila. Regenmož.

Pesnik. Kar piše o njem se, nikakor ni laž!
Od česa li črn je, ko bil bi na straž'?

Vila. Od blamaž.

Pesnik. Čez koliko kraljestev, je un gospodar,
Ki tam blizu njega hudo nemškutár?

Vila. Je Kromár.

Pesnik. Kriči, da bobni ko poleno ob škap,
Je on li „koprol“, ki diktira tu „štraf“.

Vila. Paragraf.

Pesnik. In un'ga, k' slovenski vam bere za strah,
Gotovo tak čvrsto ni zredil sam grah?

Vila. Bo Wurzbach.

Pesnik. Zakaj neki mož rad le nemšk' godrnja?
Kaj lepše v slovenskem jeziku se ravna.

Vila. Še ne zna.

Pogovori.

Tone. Mi veš povedati, Jaka, razloček med zaupnico in nezaupnico?

Jaka. Saj ni nikakoršnega.

Tone. Kako da ne?

Jaka. Čuj! Ko bi bil prejel gosp. dr. Klun nezaupnico, kaj bi bil storil? Bi se bil li odpovedal poslanstvu?

Tone. Da bi bil bedak!

Jaka. In sedaj, ko ima v žepu nezaupnico?

Tone. Se tudi ni odpovedal. Aha, že razumem! Tedaj ni razločka.

Jaka. Zakaj se pravi ljubljanskemu kurnjeku za ljudi „Žabjek“?

Tone. Ker je tam tako slabo, da še žabe ve-
kajo.

Komisar (kmetom): Veste, kaj so tabori? Tabori so zbirališča, od katerih pridejo kmetje vsi pijani domú.

Kmet (sosedu na uho): Tedaj je naš gospod komisar vsaki večer na taboru.

Tone. Ljubljanskemu državnemu pravnístvu se mora slabo goditi.

Jaka. Iz česa to sledi?

Tone. Ti je znan pregovor: „V sili hudič muhe lovi?“

Jaka. Znan mi je, pa ne vem, kako se dotika državnega pravnístva. Saj ni hudič.

Tone. Se vé da ne, hudič pomeni le velikega sovražnika.

Jaka. Bodi-si, a vendar se mi še ne vedri v pa-
meti, zakaj bi se državnemu pravniku slabo godilo.

Tone. Ker je jel loviti že — brenceljne.

Vprašanje.

Da bi imela nepotrjena postava zaradi pridržanja obče škodljivih oseb v posilnih delavnicah veljavo — ne za vlačuge in potepuhe, ampak le za Slovence, bi bila li potrjena?

„Brencelj“, radovedna muha.

Uganjka za policijo. *)

(Čudna latinščina.)

Onšarts es ob ajcilo alizej, ok ob alanzops, ad et ecitsrv, hiretak nemop ej s mekat modurt al-inagu, ojamin čin agenraven v ibes.

*) Ključ te uganjke drugi pot.

Razglas

slovenskim pisateljem.

V deželnem zboru sem se potezal za prestave nemških iger v slovenski jezik in povdarjal, da so mnogo boljše od izvirnih slovenskih. Da pa tudi pokažem z djanjem, da mi je resnična volja podpirati vbogo slovensko dramatiko, razpišem za vsako predstavljeno igro

500 goldinarjev

plače, ktere bom odštel brž ko bom prebral celo delo v deželnem zboru. Na noge tedaj, mlada inteligencija, slovenski pisatelji in dramaturgi! 500 gold. je nekaj denarja.

Kromar,

deželni poslanec in nadsvetovalec deželnega nadsodniškega dvorišča v Gradcu.

V Blatni Vasi.

Briča (staremu in mlademu Brenceljnu). Gólt, ferdaman guncvet! Tukaj boš vzel slamnik iz glave! Vidiš, kako se vklanja tam Käsma cher in prof. Heureich! To znamenje je edino, ktero zdaj v Ljubljani gospoduje. Marš na Žabjek!

Brencelj. Ne boš, Jaka!

Čudna razsodba.

23. dne t. m. je stal pred porotniki državni pravdnik, ali kar je skoro ravno tisto, ljubljanski mestni zbor. Tožnik je bil „Brencelj“, ker sl. ljubljansko ministerstvo se je repenčilo, češ, da noče dolgih nosov po „Brenceljnu“ mu obešenih. Porotniki so obsodili po nasvetu tožnika zatožence v osebi c. k. državnega pravdnika, da plača stroške o bravnave.

„Brencelj še nima dolgega nosa in ne bo zobal ričeta na Zabjeku. Al ste ga videli našga sinka — **Turnička IV.**

Ugovorni svetnik in zadržnik Jak. Alževč —

Clani, zarad katerih je bil obsojen — državni pravdnik.

Zopet dolg nos!

Ovčje krotkosti in potrpežljivosti bi bilo treba „Brenceljnu“ in polzeve krvi, da bi ne znorel in se ne razkačil zavoljo dogodovčev, kakoršne so se godile vnovič v Ljubljani.

Pa „kar je, ti je“, pravi Ribničan; tudi oče „Brencelj“ se je jel tolažiti zarad te zgube, koja zadene le otročiče. A zdaj divjá vnovič, kajti sramota, kakoršna se je pripetila možakom, zgodi se navadno le Turničku in še temu k večem dvakrat na leto. Ne more si tedaj kaj, da graja tiste, kterim je boter, namreč konšt. mestne odbornike.

Kakošen vrag Vam je neki vcepil misel v glavo, da ste si izmislili spomenico do ministerstva? Kdo Vam jo je tako lažnjivo sestavil? Kdo je slišal ali bral kedaj tako prismojene čenče in blebetanja? Ste li mislili, da je ministerstvo Dežman, ki ima ušesa le za svoje nemškutarske otroke? „Brencelj“, prebravši brezpametno blodenje, vstrašil se je in Vam svetoval, da skrijete list za steno, kajti sram ga je bilo, zastopati blagor tako daleč zabredle stranke. Ko bi ga vbogali, prihranili bi si bili veliko sramote in svetu veliko smeha.

Kaj se zgodi? Tihoma se mu odpelje deputacija na Dunaj z omenjeno spomenico. „Brencelj“ se pri tej novici tolaži s tem, da jo je morda nesel Turniček, ki je že nanašaven blamaž; a izvedivši, da sta poslanca ljubljanski župan sam in njegov pajdaš Poprovič, skrije se pod konšt. omaro, kajti nima veselja, gledati obraze vrnivših se konšt. jogrov.

Čez nekaj dni ju vgleđa, a kakošna prikazen! „Brencelj“ si misli, da so jima opikali sršeni ali vsaj ôse nose, kajti njihova otekline in dolgost je nečloveška in podobna kljunu škorkelj. Tudi poprejšnjo moško in ponosno postopanje in obnašanje se je nekako zgubilo, plazita se najrajši tik zidovja in po temnih in samotnih ulicah. Pravijo, da se ta bolezen imenuje „blamaža“, in bati se je, da se ne prime vseh konšt. odbornikov.

„Brencelj“ ljubi čist zrak, dima ne mara; tudi v liberalni mlaki se noče vmazati, še manj pa si pricvrkniti

perutici pri gorečem „Fortschrittsgeist-u“. Le eno Vam še zabrenčji na ušesa: Ako boste še kaj časa tako kolosalno napredovali, v kratkem ne bo nikogar, kteri bi Vam zamogel vkrasti — možgane.

„Brencelj“, liberalni renegat.

Turniček II. in III.

Na Dunaj podasta gospoda se dva,

Joj, joj!

In v žepu spom'nico imasta oba,

Stoj, stoj!

Župan je prvi, srdit lib'raluh,
Poprovič drugi, nemškutarski duh.

Pridreta na Dunaj in prosita res,

Da hitro priklene slovenski se pes.

Pa kaj se zgodi?

Minister ju vpraša: Ste Turnički vsi?

Gospoda se vrneta v mesto nazaj,

Glej! glej!

Nosovi podaljšan' za pedenj so vsaj.

Šentej!

Črhniti noče besedice le

Župan nemškutar, tud' Poprovič ne.

Le tiho se plazita, skrivata c'l'lo.

Kaj neki na Dunaji lep'ga je b'lo.

O, kdo nam pové?

Na Dunaji zrele se fige molé.

Zdaj Dežman razkačen strašno se jezí!

Oho!

Oparil je s pismom le svoje ljudi,

Kaj bo!

Jezen; predrzen po mestu divjá,

Rakom spet žvižgat Nemčija je šla.

Kam revče podalo bo spom'nico zdaj?

Zagreblo jo z grabljami v skriti kak kraj.

In kaj bomo mi?

Smejali poslancema bomo se vsi.

Mameluška deca,

pod vodstvom svojega stotnika gré nekam krompir pobirat in ga nese na hrbtu domú.

